

Conferència Nacional Catalana

Motivació

HOMES provinents de diversos sectors i activitats del nacionalisme, agermanats en una mateixa fe patriòtica i coincidint en punts d'acció capitals, cridem a les seleccions i a les multituds catalanes a col·laborar novament en una tasca, per dissort avui afeblida.

Cal recordar precedents? Cal retreure l'unitat d'esperit que lligava les successives promocions del Nacionalisme? La política era una Escola; els prohoms estaven amatents a orientar-la i n'esdevenien el verb. De llurs oportunitats en provenia la Mancomunitat. Un generós daler de perfeccionament ens menava a preparar-nos per a merèixer l'autonomia.

Poc abans de morir En Prat de la Riba, l'Espanya —cas estrany— es mogué. El Nacionalisme polític s'avià, massa optimista; poc després queia. No calen pas efemèrides per a dibuixar la gràfica d'aquell memorable sotrac.

Altres circumstàncies, ultra aquella decepció, l'afectaren: la gran guerra exhumà moltes males llavors; l'engreix de la nostra novella plutocràcia tingué ben poques derivacions nobles. En la lluita social, es manifestà agudament aquell oblit de les clàssiques valors morals.

La ràpida alternança de declaracions i de temptatives poc conciliables féu que per primera vegada els directors polítics del Nacionalisme fossin simultàniament discutits a Barcelona i a Madrid. La necessitat, que els imposà llur tàctica de produir efectes a Madrid, els menava a combinacions electorals amb partits suspects i a una amplitud massa laxa en la tria de candidats. El nostre poble, que pressent la simplicitat del problema nacionalista, s'esverà

una mica davant d'una tècnica tan complicada.

Cal que tornem a centrar les coses, avui trasbalsades. És hora de mobilitzar de bell nou les joventuts catalanes. Fem-nos-en dignes. Quan bufa el vent de Déu, cada fulla d'arbre és una proclama, cada gra de sorra una primera pedra, cada batre d'ales una remor de conjurats.

Reculem fins a trobar el camí fressat d'En Prat de la Riba. Tornem a seure i a meditar, per un moment, sobre l'herba familiar que serva l'empremta del seu dinàmic repòs.

El problema català

CATALUNYA, perquè es un fet i una voluntat nacionals, té el dret de regir-se lliurement ella mateixa. Avui ens és negada aquesta llibertat. Forasters ens dicten les lleis, ens apliquen justícia, administren nostres cabals i ens manen. Que ho facin bé o no—solen fer-ho pèssimament—és obra de bon o mal govern; però el nostre problema es de llibertat. Deriva d'aquelles paraules de Felip V: *Habiendo... pacificado enteramente mis armas el Principado de Cataluña, tocaba a mi Soberano establecer Gobierno en él*, consagració d'un dret, encara explícit avui, de conquesta.

Aquesta llibertat no és pas un fi: és la condició necessaria perquè tota Nació pugui contribuir, complint la seva missió peculiar, a l'obra general de la civilització. Aquesta llibertat, ¿pot ésser coordinada amb la d'altres pobles o cal que sigui absoluta? Teòricament, són admissibles les gradacions, mentre es basin en la pròpia determinació nacional.

El nostre problema de llibertat és un problema, per tant, de pròpia determinació.